

PREU.

5 CENT.

ENPATUFET

*** Farà una entremaliadura cada diumenge ***

ANY 1.er * BARCELONA, 4 SEPTEMBRE 1904 * NÚM. 36

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Rambla de las Flors, 11

BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Catalunya, un any. 3 Pms.

Idem, un semestre 2 id.

Extranger, un any. 5 id.

—Fins a reveure, pubilla.
—No te'n vagis, PATUFET!

—Tinch de ferho, puig me manca
visitar encara molts poblats.

• Desde fora

JA ho vai veure: seguint la costúm de cada any en aquest temps, me'n vaig anar a fer uns quants cabussóns a mar, perquè los banys d'aigua dolça al riu ó a l'estany no m'agradan prou, y com nostra Catalunya te de tot menys una cosa que va perdre, perquè li van robar a la forsa, dich cap a mar falta gent, y m'en vaig arribar a veure aquella plana ampurdanesa, que'l gran mossén Cinto compará ab una espayosa era sobre la que hi bat lo furiós cavall que neix més enllá de la Provença als cims dels alterosos Alps, y bufa com l'uracá, que fa preguntar al Poeta: «*Lo cavall desbocat que ab las crins erisadas y a voltes ab ales y tot que figura sovint en les monedes d'Empuries, sería tal*

vegada símbol de la tramontana que escrostonara las seves muralles de dos mil anys; com ara galopada dunt del seu sepulcre».

Allá, en lo cor de Catalunya vella, hi vaig anar esplaïar sent memoria de altres épocas dels gloriosos que nostres passats obraren, com se troba escrit en nostra historia, y al contemplar l'inmensa Badia de Rosas, vaig recordarme de la formidable pallissa que la petita esquadra catalana que comandava l'almirall en Roger de Llúria, clavá a la nombrosa del rey de França y que no tenintne prou d'aixó s'encará ab lo Comte de Foix, que li demanava trevas en nom del rey francès, al que contestá ab las célebres paraulas: «*Mientras visqui, no daré trevas als francesos y ni galera o vaixell anirà per mar sens el gratge del Rey d'Aragó y més encare cap peix s'alsará sobre la mar si no du la senyal del Rey d'Aragó y Sicilia*», y pensant ab aquestas paraules

las de l'almirall catalá me deya quant gloriosa n'es la bandera que te per supdits gent com aquesta! y com sempre sucseheix que qui te més per amagar es qui se fa més mal veurer, comparava lo que dich ab lo que are passa, y a fe de mon no sel'que dirhi, pero justament la ensenya que feya més por als piratas era la bandera catalana.

Pero val a dirho: com los de mar ja han plegat s'han endinsat en terra y ab lo qu'han robat s'han fet forts, y com que encare manan per xo nostra gloriosa ensenya los hi fa po, porque lo que ells diuen es mentar la soga en casa del ahorcado.

En fi, no parlem més de cosas tristas: vos faig saber que'm vaig fer un tip de ballar sardanas que fins dormin las somio; alló sí que's recrear lo cos y l'enteniment; pero no vull allargarme per que si comensava duraria massa; ab aixó, prou y fins la setmana entrant se despedeix

EN PATUFET

La nostra bandera

Als germans Joan A. Ignaci y Roman Macaya y Salvador Prim.

La sacrosanta bandera que oneja en nostres casals es la estimada bandera barrada de quatre pals.

Lo rey Carles la signava ab sanch de Jofre 'l Pelós; si aixís l'enemich la honrava ¿que hem de fer sos defensors?

Arborembra en pau y en guerra, fém que tothom la idolatria, desde 'l plá fins a la serra que ombreje tota la pátria.

Com es d'or y sanch barrada ab son simbolisme'n diu qu'hem de durli lley prehuada, qu'hem de durli afecte viu.

Com es d'or, per defensarla hem de donar nostre or; com es de sanch, per servarla hem de dar la sanch del cor.

Si algú en hora malestruga volgués betarla, joh dissortí, diheut: ¡mal llamp se l'endugat, y aborrimlo com a bort....

MAGARRINYAS

Amich PATUFET: Lo pare me va dir més de quatre vegadas, que m'havia quedat conco porque jo no servia pera lo trevall de terras, que lo més que jo podia fer era xerrar y contar quèntos als nens de l'hereu, si'n tenia; pro

com que aquest ha resultat sense fills, no m'he pogut dedicar a lo que'l pare'm va predestinar.

Com tu ets un noy tant bo y de tanta comprensió, te'n vull contar un dels molts que'nse; si t'agrada, me'n sentirás d'altres.

Lo noy gormant

Hi havia un noy qu'era molt bo, pro tenia la debilitat de no saberse sobreposar a la gula, y's deixava arrastrar per aqueix lleig pecat.

Anava a estudi y sabia las lliçons, era respectuós ab los pares y superiors, fidel ab los companys, amich dels pobres que captan y s'estimava a tot-thom.

No tenia més defecte que'l d'esser débil en quan se tractava de lleminaduras; perdía'l sossego desseguít que veyia alguna gormanteria, y no parava fins que podía obtenirla.

Com que'era fill d'una casa de pagesos richs, may

li mancavan ocasións de excitarse ab golosinas y veures tentat pels dolsos, codonyats, conservas, orelletas y cocas, de que n'estava sempre provist lo rebost.

Los seus pares prou lo renyavan y feyan los perqués de treureli aquell vici; mes, tot era inútil: quan mes descuydats estavan, lo noy entrava al rebost y's menjava lo primer que li venia a ma, con tal que fos dols.

Un día del mes d'Octubre, que's lo mes que acostuman a ferse los codonyats, a la casa del Enriquet, nom del noy gormant, ne tenian a la galeria d'estesos, pera que's sequessin y's conservessin tot l'hivern. Com tenian la galeria barrada ab pany y clau, l'Enriquet no va parar fins que, puguent obrir, va toparse ab aquell be de Deu que feya tantas llempurnetas als seus ulls.

La por de que ho sabessen va deturar-lo una mica; pro no va tindre prou coratge de rependres y va

mossegar a un codo-nyat tou com la molça y morenet com la xacolata.

Donada la primera mossada, van seguir las demés sense interrupció.

Quant més entusiasmat anava a afeerrarne un most, va semblarli sentir passos cap á la porta d'entrada, y, volguent amagar lo que tenia entre sos dits, va posarsho a la boca pera engolliro; pro veus aquí que al tindrehó a la boca va sentirse una forta fiblada a la punta de la llengua que li feu llençar lo rich tresor del gormant: una avessa, que no havia vist en sa ceguera, li havia clavat lo fibló verinós.

Va abstinres de cridar pera que no l'atrapessin y lo descubrisen, pro no va lograr res: l'inflor de la llengua, que no li cavia a la boca, l'va delatar.

Escarmentat d'aquell

Lo patinar es un gust
y'l més práctic dels sports:
relliscas, te romps lo cap
y n'estrenas un de nou.

providencial cástich va
corretgirse, y avuy, l'Enri-
quet, sense aquell únich
defecte que'l tarava, es un
minyó exemplar.

LO CONCO ESTEVE

¿Quí es mon pare?

(Segona part de ¿QUI SOCH JO?)

Un xich, patufet com jo,
ha tingut la gran ideya,
després de saber quisó,
de preguntarme y ab rahó
pe'l meu pare y com se deya.

Ab un petó a cada galta,
al ser aixís preguntat
vaig dirli: Noy; de rahó no't falta,
rahó que a la vista salta;
me plau la curiositat.

Quelcom de difícil es
lo dirte ara qui es mon pare,
mes com me veig compromés
per ta pregunta, vaig, pues,
a dir't ho; paria ma mare.

—Lo teu pare, fillat meu,
va obrar sempre sens conciencia,
puig dono gracias a Deu
de no estar al costat seu
j'abdo's, quina diferencia!

Juntantse ab altres companys,
diferents de nostra rassa,
foren tots los seus afanys
causarnos moltíssims danys
y empobrint l. nostra casa.

Dihent: «Ella es estalviadora
y feynera com n'hi ha pocas;
per omplir la menjadora
te activitat que anamora,
fins treuren pa de las rocas».

Desde alashoras ensá
mas fincas son governadas
per gent, que del catalá
no'n coneixen si no 'l pa
y 'l fruyt de las mevas suadas.

Y com no'ls costa de suar,
vingan toros per tot día,
casseras y a estiuhejar,
prou que aixís poden gastar
tot lo que un altre estalvia.

¿De economia? Se'n riuhén;
vesteixen aparatós,
no en va en lo país que viuhén
tots los que hu saben ja 'n diuhén
que alló es la «Vila del Os».

Allí 's firman molts decrets
que 'l pensarhi un se electrisa,

decrets que per tots indrets
per ells resultan cuartets
y á mi'm deixen sens ca'nisa.

Com si no fos prou aixó,
com si no fos prou vilesa,
fins m'escatiman l'acció
d'enlayrar lo meu pendó,
mas insignas de contesa.

Sense alas que m'enlayravan,
sens la llibertat d'acció,
sense 'ls furs que m'amparavan,
aixís ma casa aruinavan
sense fre ni compassió.

Mes com Deu no desampara
y el cor me diu sempre javant,
ajudam, fill meu, que encara
un jorn veurás a ta mare
de tanta escuma triumfant.—

Crech que estarás sat sfet;
son fets dignes de memoria
y hasta un altre, amich xiquet,
t'encomana EN PATUFET
tingas present eixa historia.

JOSEPH OLIVER Y GRACIA

¡Que'n diria de cosas, si
dixava correr a la ploma
tota sola; pro no hi ha mes,
la reflexió y'l seny poden
mes que tothom; val mes
contentarnos ab aquell re-
frá que diu: no's pot matar
tot lo qu'es gras.

Y a pesar de tot me sento nervós y ab un humor de mil diables; jo no se pas lo que ho deu fer; tal vegada m dura encara la excitació de diumenge passat; siga com siga havia de desahogarme, tenia tancat a dintre un mal ayre que's feya precis tractarlo com a tal; per aixó vaig posar aquella cara tant seria que vosaltres no hi esteu acostumats, pro havia de ser aixís, podem riure, com las cosas van ta be! Lo temps sembla que'ns ajuda a pendrer las cosas de un'altra manera; la calor ha mimvat, los vespres son mes frésco y las matinadas també, alguns teatres ja han comensat a fer las consabudas reformas de hivern y no's parla més que de combinacions de actors, de contractas, de empresaris, de directors y de obras novas pera estrenar, deixant entreveure algunas sorpresas que aixís com poden no agradar també poden caurer en gracia sens altres mérits que'l ca-

—Vols venir a pendre un gelat?
—Home, ¿qué no veus qu'en porto aquí un d'improvisat?

pritxo voluble de una part del públich que sempre surt de trascantó. Ja me'n comenso de anyorar de parlarvos d'alguna obra que puga satisfer las vstras aficions; hem passat un estiu de crissis. Ja fora hora que aquest hivern tinguessim la sort de poder paladejar quelcóm de bo pera fernos passar lo regust que'ns ha deixat a la boca tot aquest espay de temps transcorre-gut, sens quasi funcions en los teatres y encara

—Sigue cap al quartelillo,
sinvergüenza. Esto no es fa

d'hacer esquellots a un viudo
porque se ha vuelto á casar.

aquestas *quasi*, hi eran de sobras.

Aixó es com lo de aquell malalt que feya días lo mantenían a rigurosa dieta y tot d'un plegat li donan un menjar tan repugnant que si no hi es a temps a retirar la vista ab certa precaució, prou las tripas l'hi fan un salt mor-

tal que's queda ab un ventre tant buyt com un tambó de regiment.

Ahir va inagurar la temporada la companyia del Circo Ecuestre; no he pogut veure lo que fan, pro tingeu la seguritat que avuy no hialtaré, y diumenge us ho explicaré.

CRISTOFUL

Bous

A n'en Amadeu Cornet

¿Has sentit a dir que als toros
 ningú hi aprén res de bó?
 Jo també; y crech que'ls que ho
 ho endevinan de debó, (diuhen
 Figurat (jo agafo l'auca
 per ferte la explicació)
 una plassa gran, rodona,
 tancada y sens cap cantó.
 Tot voltant de la gran plassa,
 hont se dona la funció,
 plé d'escalas, hont hi seuen
 en barrejada munió
 homes y donas, que cridan
 y renegan, si hi ha ocasió,
 ab moltes altres paraulas
 que no tenen pas perdó.
 Surt lo toro ab unas banyas
 que de mirallas fan pó,
 y, embestint, tomba per terra
 a cavall y picadó.
 Després venen banderillas,
 que, clavadas de cantó
 a la ferra, l'enrabian
 que sembla un demonió.
 Després d'aixó ve l'espasa,
 lo qui fa de matadó,
 y li diuhen lo maestro,
 maestro d'escorxadó.
 Aquest, ab una cinya llarga
 com un estoch de bastó,
 mata'l bou; y si l'encerta
 a la primera intenció,
 lo públich boig d'entussiasme
 y bramant com un lleó,
 fart de sang y de carnatge,
 fa a n'el diestro una ovació.

¿Que't sembla d'aquestas cosas?
 ¿Tens ganas de veure aixó?
 ¿Oy que val mes aná a estudi
 y aná a cantá ab l'Orfeo?

MARTÍ DALMAU

Manresa, Agost de 1904

—¿Qué me'n dius de la lley nova
 del descans dominical?

—Que's en va posarla a prova
 si'l govern prompte no aprova
 la del descans setmanal.

Petit diálech

—¿Has llegit EN PATUFET
 que cosas macas que porta?

—Sí; l'he vist a casa en Dorta
 y't dich qu'es molt bonquet.
 Y donan premis molt macos,
 si endevinas cosas bé.

—Donchs, noy, jo cada setmana
 creume a mi que'l compraré.

PAU MOREU Y MARISTANY

D'ISOP

Del Lleó y del temerós Pastor

Discorrent un ferosíssim Lleó por unes aspres montanyas, erra lo camí, y embarasantse dins un espés barser, se posa una espina en la ma. Per hont no podent caminar, per la extrema dolor que li causava la espina, li vingué al encontre un Pastor, lo qual, espantat de la ferositat del Lleó, per guanyar benevolencia de aquell, li comensá a donar del seu bestiar, per que saciás.

Mes lo adolorit Lleó, no cercant sabrosos menjars, sino salutífera medicina, posá la nafrada ma en los pits del Pastor, casi demanantli adjutori. Per hont entenent lo prudent Pastor la voluntat del afligit Lleó, pres una aguda aleva, y traentli industriosa-ment la espina, lo deslluira de tant mortífer perill. Del qual salutífer remey, fentli lo Lleó condignes gracies, li comensa de llepar la ma, y a la fi despedintse de aquell, y tornant al seu comensat camí, fonch prés en un perillós llas, y posat entre altres Lleóns. Seguis que essent pres dins pochs temps lo Pastor, per un nefandíssim crim, fou condemnat esser devorat per aquells ferosíssims Lleóns, hont era detingut lo Lleó, al qual ell havia tret la verinosa espina, entre los quals essent miserament posat, fonch prestament conegut del Lleó. Per hont, sortint ab impetuosa furia, y posantse al costat seu lo defensa dels altres Lleóns, y

sabuda la veritat del comdemnat Pastor, foren promptament los dos llibertats. Instrueix aquesta faula, que'l home no deu ésser ingrát dels rebuts serveys, mes deu remunerar aquells, quant la oportunitat, y temps o requereix. *La bona obra demana altre bona obra.*

Tenint EN PATUFET lo projecte de publicar a fi d'any un *Calendari*, que será la nata y flor, comenso desd'ara convidantvos a pendrehi part. Procureu que tots los treballs que feu ab aquest fi estigan imposats d'aquella franca inspiració y naturalitat que cal possehir tant en las cosas serias com en las de broma.

Lo mateix dich als aficionats a fer ninots.

Ja hu sabeu, amiguets: EN PATUFET es lo vostre company, y de tots vosaltres n'espera'l modest concurs. ¡A trevallar pel *Calendari*!

Lo número que ve será extraordinari, dedicat exclusivament a la COLABORACIÓ I FANTIL, en el que sols s'hi insertarán treballs de nens y nenas.

Tant la part literaria com la de dibuixos, tot será degut a l'inspiració infantil dels meus bons companyons, que ab tant d'acert m'ajudan en la meva tasca. Vosaltres podreu dir que haveu fet tot un número d'EN PATUFET.

Colaboració Infantil

La festa del arbre

La festa del arbre,
company meu, ve a ser
ab pocas paraulas
lo que jo't diré:
Si plantas un arbre
y'l deixas estar,

no'l cuidas, no'l miras,
 ¡que mal pujarà!
 igual, donchs, és l'home
 quan entra en lo mon:
 si be no'l educan
 qui d'ell pares son,
 tort puja, com l'arbre,
 sens goig ni profit,
 camina sens joia
 pobret y esquitit.

La festa del arbre
 aixó sols ve a ser,
 si a cas un ne plantas,
 ¡que pugi ben dret!

JOSEPH VILARNAU Y SOLER (9 anys)

* *

A n'«En Patufet»

A tu, estimat PATUFET,
 a tú't dech tot lo que sé,
 puig jo sense tu potsé
 seria un mal amiguet.

A tu, estimat germanet,
 sempre ab goig te seguiré;
 a tu sempre't miraré
 com a un germà petitet.

Jo't lleigeixo, PATUFET,
 ab forsa ansia y alegría
 y'm sabrá molt greu lo dia,
 que'm deixarás tot solet.

RAMÓN FARRÉ Y SANSÓ (12 anys)

* *

Carta a n'«En Patufet»

Tinch de dirte PATUFET
 que m'he trovat molt malalt;
 avuy totjust fa cinch joras
 que he pogut baixar de dalt.

¿Y no sabs lo que he tingut,
 per la meua mala sort?
 Un mareig molt gran, molt gran
 y un mal de ventre molt fort.

¿Per curarme, algún remey
 no'm sabrias tu, Peret?
 Si me'l dius t'ho agraíre
 y't faré algún regalet,
 Mentres tant molta salut
 y felicitat a doll
 et desitja, per molts anys,
 ton amich

PEPITO COLL (13 anys)

* *

Al Sol

A tu, Sol, que ens il·luminas
 ab la teua resplandor,
 ab quatre paraulas justas
 te vull demanar un favor.

Si tu me vols escoltar
 tant sols dos ó tres setmanas,
 lo carnicé hi guanyará
 y... tindre molta més gana.

Lo favor que vull que'm fassis
 y et demano de bon cor
 es que a las tardes de festa
 no ens donguis tanta calor.

SEBASTIÀ BOFILL

CONCURS GEOGRÁFICH

Aquesta ratlla ondulada representa un tros de la via del ferrocarril de Sant Joan de las Abadessas.

Los tres punts senyalan tres estacions; la del mitj es la de la ciutat de Vich.

¿Quinas son las altras dugas, quantas n'hi ha entre una y altra y com s'anomenan?

Al qui ab més exactitut envihi la solució, li regalaré un bonich llibre enquadernat de «Viatjes per l'illa de Cuba», il·lustrat ab dibuixos, escrit per lo P. Antón Perpinyá, escolapi.

Condicions

Primera: La solució pot fer-se sobre la mateixa ratlla del periódich ó be calcant-la en un altre paper. Las estacions han d'estar senyaladas en lo costat de la via ahont se troba la població y en la distancia corresponent entre una y altra.

Segona: Las solucions de fora han de venir forsosament en un sobre obert que digui «Original pera impremta» y a sota la direcció ab no més que un sagell d'un quart de céntim.

Tercera: Junt ab la solució s'hi ha de posar lo nom y edad del nen ó nena encertador y'l carrer, número y pis ahont viu.

Quarta: Las solucions s'admetrán fins lo dia 14 de Septiembre, a las 7 del vespre.

Quinta: Lo resultat del concurs y lo nom del premiat los publicaré en lo número 38.

Sexta: Si's rebés més de una solució encertada, concediré lo premi a una sola, treyenda d'entre totes a la sort.

Soluciones

a las endevinallas ab premi dels números 34 y 35

Conversa: **Taper**

Endevinalla: **Carta**

Targeta: **La creu de la masia**

Los premis eran 12 y consistian cada un en

6 Quaderns d'escriptura

3 Plomas d'acer

1 Llapis y

1 Goma pera borrar

als 12 endevinadors que enviasin las solucions exactas de la Conversa, la Endevinalla y la Targeta.

S'han rebut 357 solucions, entre

bonas y dolentas, corresponent los premis als 12 següents endevinadors, que a la sort han sigut favorecuts y han complert totes las condicions del Concurs.

1. N'AGNETA FERRÉ, de 13 anys, viu Palma de S. Just, 2, Barcelona.

2. EN JOSEPH CALBÓ, de 11 anys, viu Major, 32, Vendrell.

3. EN MIQUEL POAL, de 10 anys, viu Clos, 21, 1.ª, Sallent.

4. EN ANTONI PLANÀS, de 14 anys, viu Corts Catalanas, 523, 4.ª, 1.ª, Barcelona.

5. EN JOAN ROVIRA, de 10 anys, viu Costa de la Pescateria, Valls.

6. EN JOAN SUMROCA, de 12 anys, viu Mar, 46, Badalona.

7. NA CARMÉ SIMÓN, de 12 anys, viu Riera de Buscaróns, 34, Canet de Mar.

8. EN JOSEPH M.ª FERRER, de 10 anys, viu Riera, 26, Vich.

9. EN JOSEPH M.ª CARDONA, de 11 anys, viu Plaça Sant Joan, 14, Berga.

10. EN MANEL GONZÁLEZ, de 12 anys, viu Magallanes, 58, Barcelona.

11. EN RAMÓN PORTA, de 13 anys, viu Pescateria, 36, Valls.

12. EN PERE ALSINA, de 10 anys, viu en lo Centre Catalanista de Premià de Mar.

Tots los afortunats podran passar a recullir sos premis, desde demà dilluns, cada dia de las 7 y mitja a las 8 y mitja del vespre, en aquesta Administració: Rambla de las Flors, n.º 11, entressol.

Los premiats de fora poden delegar a una persona d'aquí pera que en nom del premiat, y acreditant qui es, reculli'l premi.

Aquesta Administració, malgrat la seva bona voluntat, no pot cuidar-se del envió pel correu a causa de la molta feyna que això reportaria

Correu

Medallas: En Ricart Herrera.—En Gilet Farrán.—En Ramón Porta.—En Joan Badimont.—En Sebastià Bofill.—Na Teresa Samora.—En Joseph Coll y Perich.—En Joseph Oliver.—En P. Fellu.—En Joseph Casadessús.—En Jesuset Serrat.—En Joseph M.ª Sanjuán y Cunillera.—En Enrich Doménech.—En R. Farré y Samsó.—En Joseph M.ª Casas.—En Tomaset Cermeno.—En Gil Lluch.

D'Administració: Josep Castells, Calceia: rebut son envió, qu'es conforme.—Ramón Porta, Valls: lo mateix li dich.—Francisco Payás: será atesa sa queixa.

En Ricard Valls: los seus versos estant be de metro, pro no consonan ab regularitat; si hi te paciencia'ls fará bé.—En Marián Andreu: envihi altres fotografias més claras, si vol que quedin com cal.

Quedan més cartas pera contestar.

AUTÓMATAS NARBÓN

Lo graciós sainete en 4 quadros **LOS PROMESOS BURLATS**

DECORACIONES DE MORAGAS Y ALARMA

Los dias **SESIONES DOBLES INFANTILES** a las 6 y 7 de la tarde

**Camiseria
y Corbateria**

Jaume Sans

**Boqueria, 32
BARCELONA**

**Especialitat en las
camisas á mida**

Als nens y nenas que com-
prin en la Casa, se'ls obse-
quiará ab una artística postal

Agusti Costa Grande

Cirurgiá Dentista

CASP, 34, 1.er 2.^a

(Derant dels P. P. Jesuïtas)

Los mellors, mes moderns
y econòmichs retratos
s'obtenen en la acreditada
FOTOGRAFIA

HISPANIA * Polayo, 50, pral
Director: Joseph Banús
TREBALLS PERA'LS AFICIONATS

OBRADOR DE PLATERIA

DE

M. y A. ARAGONÉS

Objectes pera certamens * *
* * Obras d'art de tota mena
Especialitat en las reli-giosas

Montjuich del Bisbe, 3

30 dntxas 25 Ptas. Massatge per técnichs especialistas. Major 15, Gra-
cia y Montjuich del Carme, 5 (Banys de Solé).

Tip. «ARTE MODERNO» de Vega y Mascaró, Passeig de Gracia, 83, baixos

—¡Pastors de Nuria, salut!
—Deu te guart, baylet humil.

—A celebrar he vingut
las grans festas de Sant Gil.